

Norges Fiskarlag
Postboks 1233 Sluppen
7462 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

19/4040-2

5. juli 2019

Svar på henvendelse fra Norges Fiskarlag

Det vises til Norges Fiskarlags henvendelse til departementet av 1. juli vedrørende kvotemeldingen. Under følger departementets svar på spørsmålene.

1. Opprettelse av kvotebeholdning

Blant regjeringens tiltak i melding er at det gis anledning til å søke om å konvertere strukturkvoter til kvotefaktorer med 15 års lengre varighet enn nå gjeldende tidsbegrensning. Får man innvilget søknad om konvertering innebærer det at en andel av strukturkvotefaktorene konverteres til kvotefaktorer med en forlenget tidsbegrensning på 15 år, mens den resterende andelen, kalt *strukturgevinsten*, fordeles direkte eller indirekte mellom fartøyene i strukturgruppen. Det er foreslått at 20 pst. av strukturgevinsten tilføres en kvotebeholdning, og at kvoter fra kvotebeholdningen leies ut innenfor fartøygruppene. Den resterende andelen av strukturgevinsten er det foreslått at skal tildeles direkte til fartøy innenfor fartøygruppene.

Hvilke prinsipper som ligger til grunn ved fordeling av strukturgevinsten er av betydning for den enkelte fartøyeier i fartøygrupper hvor det vil fordeles en strukturgevinst. Hvilken gruppestruktur som ligger til grunn ved fordelingen samt fordelingsnøkler internt i fartøygruppene vil være av særlig betydning. Dette er det ikke tatt stilling til i meldingen, som derimot drøfter ulike alternativ i kapittel 4.3.2.

Det er opp til den enkelte fartøyeier med fartøy som er tildelt strukturkvoter å vurdere hvorvidt man ønsker å søke om konvertering av strukturkvoter. Fordi det beror på den enkeltes valg er det således vanskelig å anslå størrelsen på strukturgevinsten, og hvor stor andel av kvotegrunnlaget som vil tilføres kvotebeholdningen. Tabell 4.14 på s. 99 indikerer den potensielle størrelsen på strukturgevinsten og andelen som kan tilføres kvotebeholdningen, dvs. verdien av disse størrelsene dersom alle benytter muligheten til å

søke om, og får innvilget søknader om, å konvertere strukturkvoter. Det er ikke tatt stilling til hvordan strukturkvoter som ikke konverteres skal fordeles når tidsbegrensningen i strukturkvoteordningen etter hvert inntreffer.

Det er også krevende å anslå omfanget på fremtidig bruk av strukturkvoteordningen, og dermed også andelen av kvotegrunnlaget som kan tilfalle kvotebeholdningen gjennom bruk av ordningen. I tabell 4.5 på s. 67 er det anslått potensiell størrelse på en kvotebeholdning ved fremtidig strukturering, med utgangspunkt i gjennomsnittlig bruk av strukturkvoteordningen de siste fire årene.

Det redegjøres nærmere for utregningen av selve konverteringsfaktoren i neste underpunkt.

1.1 Nærmere om konverteringsfaktoren

Beregningene tar utgangspunkt i at verdien av de to alternativene, konvertering eller ikke, skal være like. Verdien beregnes som en *nåverdi*, altså dagens verdi av den fremtidige kontantstrømmen fra fisket. I en nåverdiberegning tas det høyde for at inntektene kommer på ulike tidspunkt, risiko og at inntekter som mottas senere verdsettes lavere enn inntekter som kommer tidligere. De to siste elementene ivaretas gjennom en diskonteringsrente. Ved utregningen antas det for enkelthets skyld at verdien av kontantstrømmen som genereres av strukturkvoten er konstant, dvs. at priser, kostnader og fangstmengde antas å være konstante. For en gitt diskonteringsrente og gjenværende tid av någjeldende tidsbegrensning kan man beregne hvor stor andel av strukturkvoten aktøren vil beholde i 15 år ekstra for at nåverdiene skal være like. Med de nevnte forutsetningene er denne gitt av F i følgende uttrykk:

$$F = \frac{(1+r)^n - 1}{(1+r)^{n+15}} \times \frac{(1+r)^{n+15}}{(1+r)^{n+15} - 1}$$

Det første leddet angir andelen av en strukturvote med gjenværende tid n som må konverteres til kvotefaktorer *uten forhåndsfastsatt tidsavgrensing* for at en aktør med diskonteringsrente r skal være indifferent mellom å søke om å konvertere eller ikke. Det andre leddet korrigerer for at den konverteerte strukturvoten er begrenset til 15 års lengre varighet.

Produktet av de to leddene gir andelen av strukturvoten med gjenværende tid n som må konverteres til kvotefaktorer med 15 års lengre varighet enn gjeldende tidsbegrensning for at en aktør med diskonteringsrente r skal være indifferent mellom å benytte seg av konverteringsmuligheten eller ikke.

Dersom en strukturvote konverteres, vil det oppstå en motsvarende andel til kvotefaktorene som gis 15 års lengre varighet, den såkalte *strukturgevinsten*. Regjeringen har foreslått at strukturgevisten fordeles direkte eller indirekte mellom fartøyene i gruppen. Det er foreslått at 20 pst. av strukturgevisten tilføres en kvotebeholdning, og at kvoter leies ut fra kvotebeholdningen innenfor fartøygruppene. Ettersom det vil være opp til myndighetene å ta

stilling til fordelingen av strukturkvoter som ikke konverteres når tidsbegrensningen i strukturkvoteordningen etter hvert inntreffer, er det ikke tatt stilling til hvordan denne strukturgevinsten skal fordeles.

Regjeringen har lagt til grunn en diskonteringsrente på 10 pst. i sitt forslag. Det er antatt at dette gir et godt incentiv til å konvertere. Tabell 1 tar utgangspunkt i en diskonteringsrente på 10 pst. og angir størrelsen på de konverterte andelene, og den motsvarende strukturgevinsten, avhengig av hvor lang gjenværende tid det er av någjeldende tidsbegrensning på en strukturkvote:

Tabell 1: Konverterte andeler og strukturgevinst

Gjenværende tid	Konvertert andel med ny tidsbegrensning	Strukturgevinst
20	88,3 %	11,7 %
19	87,1 %	12,9 %
18	85,7 %	14,3 %
17	84,2 %	15,8 %
16	82,5 %	17,5 %
15	80,7 %	19,3 %
14	78,6 %	21,4 %
13	76,3 %	23,7 %
12	73,8 %	26,2 %
11	70,9 %	29,1 %
10	67,7 %	32,3 %
9	64,1 %	35,9 %
8	60,1 %	39,9 %
7	55,5 %	44,5 %
6	50,4 %	49,6 %
5	44,5 %	55,5 %
4	37,9 %	62,1 %
3	30,3 %	69,7 %
2	21,6 %	78,4 %
1	11,6 %	88,4 %

Det er strukturkvotene som ble førstegangstildelt fra 2008 som har kortest någjeldende tidsbegrensning. I Meld. St. 32 (2018-2019) heter det at «*Regjeringen mener en næringsaktør selv må bestemme om det skal søkes om konvertering av fartøyets allerede førstegangstildelte strukturkvoter ved overgangen til nytt kvotesystem*». Dette innebærer at strukturkvoter førstegangstildelt i 2019 er de med lengst gjenværende tid som det er anledning til å søke om at konverteres. Dersom det antas at det gis adgang til å søke om og å få behandlet søknad om konvertering i løpet av 2020 med virkning fra 2021, vil de strukturkvotene som på det tidspunktet kan omsøkes konvertert ha mellom 7 og 18 år gjenværende tid av den da gjeldende tidsbegrensning.

2 Kvoteberegningsgrunnlag i kystflåten

Intensjonen med forslaget er ikke å påvirke kvotegrunnlaget for fartøy, men å tegne opp en ny gruppestruktur basert på fartøyenes faktiske lengde.

Spørsmålet om forslagets forhold til gjeldende instruks om forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøylengde er besvart i fiskeriministerens svar på skriftlige spørsmål fra stortingsrepresentanter om dette, henholdsvis spørsmål nr. 1985 fra representanten Fylkesnes og spørsmål nr. 2006 fra representanten Grung. Svarene er publisert på Stortingets nettsider.

Her heter det blant annet at:

«Spørsmålet er dermed om forslaget i meldingen skal forskutteres, ved at man fra en viss dato ikke lenger tillater at det foretas fartøyutskiftinger eller -forlengelser innenfor rammen av det som følger av instruksen, altså at man ikke lenger kan "flytte opp en gruppe".

Rent teknisk kunne dette gjennomføres ved en endring av instruksen, slik at departementet instruerer om at søknad om utskifting skal avslås dersom det handler om utskifting av fartøy med faktisk lengde og hjemmelslengde til erstatningsfartøy med annen faktisk lengde. Samtidig vil det måtte gjøres endringer i deltakerforskriften som sikrer at fartøy ikke kan forlenges tilsvarende. Dette bør i så fall utformes slik at det likevel ikke rammer dem som allerede har gjort bindende disposisjoner for eksempel ved å kontrahere nytt fartøy.

Jeg tar derfor sikte på å iverksette slike endringer som omtalt ovenfor.»

Departementet har endret instruksen i tråd med dette, og det er sendt kopi av denne endringsinstruksen til Norges Fiskarlag.

3 Prosess og tidsplan for eventuelle lovendringer

For å gjennomføre enkelte av forslagene i meldingen er det nødvendig med lovendringer i havressursloven og deltakerloven. Vi tar sikte på å relativt snart sende på alminnelig høring forslag til lovendringer, som deretter vil bli fremmet for Stortinget i en lovproposaljon.

Med hilsen

Vidar J. Landmark
ekspedisjonssjef

Martin Hageselle Bryde
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturen